

NEW YORK TIMES BESTSELLER

NAUČÍM VÁS, AKO ZBOHATNÚŤ

RAMIT SETHI

NAUČIL CELÚ
JEDNU GENERÁCIU,
AKO ZARÁBAŤ VIAC,
ŠETRIŤ VIAC
A ŽIŤ SVOJ
BOHATÝ ŽIVOT

MOTYL

**NAUČÍM
VÁS, AKO
ZBOHATNÚŤ**

NAUČÍM VÁS, AKO ZBOHATNÚŤ

RAMIT SETHI

VYDAVATEĽSTVO MOTÝL

I WILL TEACH YOU TO BE RICH: No Guilt. No Excuses.

Just a 6-Week Program That Works (Second Edition)

Copyright © 2009, 2019 by Ramit Sethi

All rights reserved.

This edition published by arrangement with Workman, an imprint of Workman

Publishing Co., Inc., a subsidiary of Hachette Book Group, Inc., New York, New York, USA.

Cover design by Janet Parker and Jean Marc Troadec

Back cover photo by Peter Hurley

Illustrations copyright © by Nora Krug

Translation © Kristína Horková, 2025

Slovak edition © Vydavateľstvo Motýľ, s. r. o., 2025

www.vydavatelstvomotyl.sk

Print: FINIDR, s.r.o., Český Těšín, Česká republika

ISBN: 978-80-8164-414-6

*Pre moju ženu Cassandru.
Si to najlepšie z každého dňa.*

Pozitívne recenzie na Ramita Sethiho a knihu *Naučím vás, ako zbohatnúť*.

„Ramit Sethi je vychádzajúca hviezda vo svete finančnej literatúry... výnimočne citlivo naladený na vnímanie svojej generácie... Píše štýlom drzého mladíka a zároveň čudáka zo Silicon Valley s prímiesou sanfranciského hipstera.“

SAN FRANCISCO CHRONICLE

„... jedna z našich najobľúbenejších kníh o financiách.“

LIFEHACKER

„Človek najjednoduchšie zbohatne vďaka dedičstvu. Toto je druhá najlepšia cesta – vedomosti s trochou disciplíny. Ak naberieťte odvahy urobiť tú správnu vec, Ramit vám ukáže, ako na to. Dôrazne odporúčam.“

SETH GODIN, AUTOR TAKTO SA ROBÍ MARKETING

*„O finančných knihách panuje názor, že sú zaručene plné nezrozumiteľnej terminológie a žargónu. Na tomto fronte prichádza kniha *Naučím vás, ako zbohatnúť* ako absolútne prekvapenie. Je písaná neuveriteľne ľahkým štýlom, čo však neznamená, že obsahuje nezmyselné rady. Naopak, obsahuje užitočné informácie pre začiatočníkov o tom, ako narábať so svojimi financiami.“*

ECONOMIC TIMES

„... svojím čítavým štýlom a jazykom bez akýchkoľvek filtrov osloví hlavne mladú generáciu.“

BUSINESS INSIDER

Výsledky reálnych čitateľov

„Ramitovo učenie, že striedanosť nie je ani tak o „nemiňaní“, ale skôr o tom, aby sme extravagantne miali na to, čo máme radi, zmenilo náš pohľad na život. So ženou sme odišli do dôchodku zo zamestnania na plný úväzok vo veku 33 a 35 rokov a túlime sa po krajine v karavane Airstream. Ráno sa budíme šťastní a plní energie, pretože si sami určujeme každú jednu minútu dňa.“

STEVE ADCKOCK

„V tridsiatke som nemala účet 401(k), ale zato študentskú pôžičku vo výške 14 000 dolárov. Teraz mám 35, študentská pôžička je splatená, mám zdravý účet 401(k), účet IRA, dodatočný investičný účet a jednu zabezpečenú kreditnú kartu, ktorou platím mesačné účty. To všetko som dokázala vďaka knihe Naučím vás, ako zbohatnúť a teraz miňam väčšinu peňazí na to, čo milujem, čiže na svoje deti, jedlo a e-knihy.“

ARIEL STEWART

„Odkedy som v roku 2011 prešiel na plne automatický systém, hodnota môjho čistého majetku vzrástla z nuly na takmer 450 000 dolárov. Už sa o peniaze nestrachujem – mám dosť na platenie účtov, všetkého, čo mám rád, aj na maximalizovanie dôchodkových účtov (Roth a 401(k)).“

ROSS FLETCHER

„Vašu knihu som si prečítala v roku 2010, keď som mala 25 a pracovala som ako výkonná asistentka v malom vydavateľstve s platom 28 000 dolárov ročne. Teraz viem celý tím spisovateľov v San Franciscu a zarábam 155 000 dolárov.“

CLAIRE PEACOCK

„Po prečítaní vašej knihy som si dohodol zníženie nájmu o 175 dolárov mesačne tak, že som domácomu ponúkol dlhodobú nájomnú zmluvu a zaradenie bytu ako preferovaného firemného bývania. Domáci okamžite súhlasil a ja som ušetril viac ako 3 500 dolárov!“

SAMEER DESAI

„Na dôchodok mi pracuje viac ako 100 000 dolárov, 8 000 dolárov mám na investičnom účte a už teraz mám na úročenom účte odložený príspevok do účtu Roth na budúci rok.“

DAVID CHAMBERS

„Využila som rady z knihy Naučím vás, ako zbohatnúť a založila si účet Schwab IRA, osobný investičný účet a bežný účet ešte predtým, ako som v 24 rokoch nastúpila do svojej prvej práce. Teraz mám 30 a na osobnom investičnom účte, 401(k) a účte IRA mám vyše 300 000 dolárov.“

HILARY BUUCK

„Najprv ma vaša kapitola o dlhoch vyplašila – nedá sa predsa zbaviť dlhov tak rýchlo! Potom som si uvedomila, že zarábať viac peňazí nie je desivé ani odstrašujúce, ale celkom reálne. Zisky mojej firmy vzrástli zo 4 000 dolárov mesačne na 8 000 dolárov. Môj niekdajší dlh vo výške 4 500 dolárov klesol na 900 dolárov (a čoskoro zmizne úplne).“

REENA BHANSALI

„Vďaka princípom vašej knihy som za dva roky splatil 40-tisícový dlh. Dokázal som to tak, že som požiadal o zvýšenie platu a odhodlal som sa na svoj prvý projekt bočného príjmu v rámci kurzu „1K on the Side“*. S manželkou sme uplatnili princípy automatizácie a pravidlo, že najprv vyplátime vždy seba, a za posledné dva roky sme nasporili skoro 200 000 dolárov.“

SEAN WILKINS

* 1K on the Side je jasne štruktúrovaný projekt, ktorého cieľom je pomôcť jednotlivcom zarábať si bokom 1 000 dolárov mesačne navyše popri hlavnom zamestnaní. Na Slovensku v súčasnosti obdobný projekt neexistuje.

„Túto knihu som si vzala na plavbu po Karibiku a nevedela som sa od nej odtrhnúť. Vďaka nej som sa dopracovala k zvýšeniu platu o 20 000 dolárov a popri práci som rozbehla podnikanie ako kariérna koučka, ktoré mi mesačne vynáša tisíce dolárov. Pomohla mi dohodnúť si zníženie poplatkov, zvýšiť si úverový limit, vybudovať zdravý dôchodkový fond a úspory a fundamentálne zmeniť svoje zmysľanie o zarabani peňazí.“

MARY GRACE GARDNER

„Na začiatku som nemal na investičných účtoch vôbec nič, k dnešnému dňu tam mám 55 000 dolárov.“

ALEX CRAIG

„Nemal som na kreditných kartách žiadne dlhy, a tak som mohol pravidlá z celej knihy implementovať za tri týždne. Následne som na to tak trochu zabudol. O osem rokov neskôr mám ako zamestnanec v maloobchode majetok v hodnote takmer 200 000 dolárov a žiaden dlh.“

DANIEL LEE REIFENBERGER

„Zmenila som lehotu splácania svojich študentských pôžičiek z dvadsať na desať rokov. Netušila som, aký je v tom rozdiel, no nakoniec som ušetrila viac ako 10 000 dolárov... Stačilo len splácať mesačne o 50 dolárov viac.“

LYLA NUTT

„V 25 rokoch som mala na kreditnej karte dlh 8 500 dolárov a 3 000 dolárov som dlhovala inde. Vaša kniha mi poskytla uskutočniteľný postup na to, ako sa dostať z tejto diery, využívať kreditné karty rozumné, nežiť od výplaty k výplate, splatiť dlhy a začať šoriť. V 28 rokoch mám nasparených 50 000 dolárov, nemám žiadne dlhy, zautomatizovala som si financie a tento rok sa chystám kúpiť dom.“

ALLISON REYNOLDS

„Za 4 roky od prečítania knihy Naučím vás, ako zbohatnúť som si ušetril 40 000 dolárov a dosiahol som to tak, že som metódou priemerovania dolárových nákladov postupne vkladal do indexového fondu* peniaze v celkovej hodnote 20 000 dolárov. Raz ma povýšili a štyrikrát mi zdvihli plat, čím sa môj zárobkový potenciál zvýšil o 70 percent :)“

BEVAN HIRST

„Nebyť tejto knihy, nikdy by som si nezaložil dôchodkový účet. Ukázala mi, kde si založiť účet a ako si systematicky a automaticky šoriť peniaze na budúce nákupy. Doteraz som si na dôchodok odložil viac ako 40 000 dolárov vďaka maximalizovaniu účtu Roth.“

JAMES MONROE ŠTEVKO

„Túto knihu som si prečítala v 25 rokoch. Mala som mizernú prácu, minimálne úspory, a ešte menšie poňatie o tom, čo robiť so svojimi peniazmi. Prešla som na systémy z knihy Naučím vás, ako zbohatnúť, našla si novú prácu (s vyšším platom o 20 percent) v spoločnosti, v ktorej posledných 5 rokov prekvitám. Na dôchodkových účtoch mám 100 000 dolárov, núdzový účet vo výške šiestich mesačných plátov a ďalšie úspory na rôzne ciele.“

SHEILA MASTERSON

„Predtým som sa cítila previnilo, pretože v 37 rokoch som už mala mať svoj život vyriešený. Teraz mám všetko plne automatizované. Cítim sa viac sebaisto a peniaze, ktoré mi zvyšia, môžem bez výčitek minúť na čokolievku. Od prečítania vašej knihy som maximalizovala svoj účet Roth IRA, vytvorila si účet na núdzové úspory vo výške 7 000 dolárov, mám rastúci investičný účet a viacero účtov na špeciálne účely.“

QUINN ZEDA

* Indexový fond je investičný fond, ktorý automaticky investuje do všetkých firiem vybraného burzového indexu. Příklad: ak investujete do indexového fondu, ktorý kopíruje výkonnosť akciového indexu S&P 500, budete vlastniť malý podiel v 500 najväčších amerických firmách.

Obsah

Otvorený list novým čitateľom	15
--	-----------

ÚVOD

Boli by ste radšej sexi, alebo bohatí?	23
---	-----------

Prečo ľudia po vysokej škole priberajú? ■ Podobnosti medzi financiami a stravou ■ Pravda, ktorá nejde do hlavy: stačí nám *menej* informácií o financiách ■ Bežné výhovorky, prečo sa nestaráme o svoje peniaze ■ Nie ste obeť – moc je vo vašich rukách ■ Prestaňte rozoberať detaily a sústreďte sa na veľké víťazstvá ■ Kľúčové posolstvo knihy *Naučím vás, ako zbohatnúť* ■ Byť „bohatý“ nie je len o peniazoch: čo to znamená pre vás?

PRVÁ KAPITOLA

Optimalizujte si kreditné karty.....	45
---	-----------

Ako poraziť poskytovateľov kreditných kariet v ich vlastnej hre

Prečo Indovia milujú zjednávanie ■ Nebojte sa svojich kreditiek ■ Výber tej najlepšej kreditnej karty na letecké kilometre, cashback a odmeny ■ Šesť príkazní pre kreditné karty ■ Ako si s poskytovateľom kreditnej karty dohodnúť zrušenie poplatkov a nižšie sadzby ■ Tajné výhody vašej kreditnej karty ■ Prečo by ste mali elektroniku, zájazdy a nábytok *vždy* kupovať na kreditku ■ Čo *nerobiť* s kreditnými kartami ■ Breme študentských pôžičiek ■ Keď sa to s kreditnou kartou zvrtnie ■ Ako sa zbaviť dlhu na kreditnej karte v piatich krokoch ■ PRVÝ TÝŽDEŇ: AKČNÉ KROKY

DRUHÁ KAPITOLA

Dajte bankám na frač	102
-----------------------------------	------------

Otvorte si účty s vysokým úrokom a bez oplatečiek a zjednávajte ako Indovia

Ako banky hrabú peniaze ■ Moje bankové účty ■ Prečo *skutočne* potrebujete mať oddelený sporiaci účet ■ Otvorenie bezpoplatkových účtov s vysokými úrokmi ■ Prečo sa ľudia držia otrasných bánk ■ Päť marketingových taktík, ktorými vás banky chcú oblafnúť ■ Dohodnite si zrušenie poplatkov vo svojej aktuálnej banke (použite môj scenár) ■ DRUHÝ TÝŽDEŇ: AKČNÉ KROKY

TRETIA KAPITOLA

Pripravte sa na investovanie 131

Otvorte si účty 401(k) a Roth IRA – aj s 50 dolármi

Začnite šetriť krok za krokom ■ Prečo sa vaši priatelia investovania boja

- Investovanie je tá najefektívnejšia cesta k bohatstvu ■ Kam s vašimi peniazmi? Predstavujeme rebrík osobných financií ■ Majte 401(k) v malíčku
- Vymaňte sa z dlhov ■ Krása účtov Roth IRA ■ A čo robo-poradcovia?
- Zdravotné sporiace účty ■ Za hranice dôchodkových účtov ■ TRETÍ TÝŽDEŇ: AKČNÉ KROKY

ŠTVRTÁ KAPITOLA

Vedomé miňanie 171

Ako ušetriť stovky dolárov mesačne

(a stále si môcť kúpiť to, čo milujete)

Ako extravagantne miňať na veci, ktoré milujete, a nemilosrdne šetriť na tom, čo vám je ukradnuté – bez otravných rozpočtov ■ Rozdiel medzi žgrlošmi a vedomými utrácačmi ■ Ako môj priateľ miňa bez výčítiek ročne 21 000 na hýrenie ■ Psychologické triky, ako sa donútiť šetriť ■ Štyri kategórie: fixné náklady, sporenie, investovanie a miňanie bez výčítiek ■ Obálkový systém, vďaka ktorému to nepreženiete ■ Čo ak nezarábate dosť na to, aby ste šetřili? ■ Ako zarobiť viac ■ Nečakané výdavky ■ ŠTVRTÝ TÝŽDEŇ: AKČNÉ KROKY

PIATA KAPITOLA

Šetrite aj v spánku 220

Automatické prepojenie účtov

Sila automatizácie ■ Ako stráviť nad svojimi financiami iba 90 minút mesačne ■ Ako vám psychológia pomôže šetriť ■ Vytvorte si automatický peňažný tok ■ Dovoľte, aby vaše peniaze automaticky poháňali váš bohatý život ■ PIATY TÝŽDEŇ: AKČNÉ KROKY

ŠIESTA KAPITOLA

Mýtus o finančnej odbornosti 246

Prečo profesionálni someliéri a obchodníci s akciami nevedia, o čom hovoria, a ako ich tromfnúť

Komu veriť? ■ Experti nedokážu odhadnúť vývoj trhu ■ Ako experti kamuflujú zlý výkon ■ Nepotrebuje finančného poradcu ■ Zo zákulisia: ako sa ma pokúšali naverbovať dvaja správcovia bohatstva ■ Aktívna verzus pasívna správa

SIEDMA KAPITOLA

Investovanie nie je len pre bohatých 275

*Venujte jedno popoludnie zostaveniu jednoduchého portfólia,
vďaka ktorému zbohatnete*

Krása automatického investovania ■ Alokácia aktív: dôležitejšia ako tie „najlepšie akcie roka“! ■ Do dôchodku v tridsiatke alebo štyridsiatke: hnutie FIRE ■ Pohodlie alebo kontrola? Voľba je na vás ■ Rôznorodosť akcií a dlhopisov ■ Vytvorenie vlastného portfólia: ako si vybrať investície ■ Investovanie bez námahy: fondy životného cyklu ■ Krmte účty 401(k) a IRA ■ Swensenov model alokácie aktív ■ Šialené krypto „investície“ ■ ŠIESTY TÝŽDEŇ: AKČNÉ KROKY

ÔSMA KAPITOLA

Ako si udržiavať a rozširovať svoj systém 333

*To najhoršie je za vami: tu je spôsob, ako si udržať
(a optimalizovať) svoju finančnú infraštruktúru*

Krmte svoj systém – čím viac vložíte, tým viac z neho dostanete ■ Ignorujte hlučné hlasy ■ Zradná stránka riadenia vlastného portfólia: rebalansovanie investícií ■ Názory na dane postavené na hlavu ■ Kedy predať ■ Pre snaživcov: desaťročný plán ■ Pomoc ostatným – dôležitá súčasť bohatého života

DEVIATA KAPITOLA

Bohatý život 360

Financie a vzťahy, svadba, kúpa auta a prvé bývanie

Študentské pôžičky – splatiť alebo investovať? ■ Ako pomôcť zadlženým rodičom ■ Veľký rozhovor: preberanie financií so svojou polovičkou ■ Treba podpísať predmanželskú zmluvu? ■ Prečo sú všetci pokrytci, pokiaľ ide o svadbu (a ako zaplatíte za tú svoju) ■ Rokovanie o výške platu po mojom ■ Ako kupujú autá inteligentní ľudia ■ Tá najväčšia nákupná položka: dom ■ Výhody podnájmu ■ Sú nehnuteľnosti naozaj dobrá investícia? ■ Plánovanie budúcich nákupov ■ Váš bohatý život: za hranice každodennosti

Poďakovanie 421

OTVORENÝ LIST NOVÝM ČITATEĽOM

Keby ste sa riadili internetovými influencermi a robili všetky činnosti, ktoré je podľa nich „nevyhnutné“ vykonávať každé ráno, váš deň by vyzeral asi takto:

4.00 – Vstať z postele

4.01 – Meditovať

5.00 – Vypiť sto litrov vody

5.33 – Zapísať si do denníka vďačnosti

10.45 – Najesť sa (výlučne keto strava)

11.00 – Zaznamenať každý minútý cent za posledných šesťnásť rokov

11.01 – Umrieť

Neviem ako vy, ale za mňa nič moc. Ja preferujem rady, ktoré naozaj fungujú. A keď som si poriadne posvietil na rady, ktoré som v tejto knihe uviedol pred desiatimi rokmi, uvedomil som si jednu vec: mal som pravdu.

Ak by ste si túto knihu kúpili pred desiatimi rokmi a do bodky dodržiavali jej pokyny, toto všetko by ste do dnešného dňa dosiahli.

- Keby ste mesačne investovali 100 dolárov, investovaných 12 000 by sa zmenilo na 20 000. (Akciový index S&P 500 za posledných desať rokov rástol v priemere o 13 percent ročne.)
- Keby ste agresívne investovali 1 000 dolárov mesačne, investovaných 120 000 by narástlo na viac ako 200 000.

- Svojim financiám by ste venovali menej ako hodinu a pol mesačne.
- Mohli by ste si dopriať nejednu dovolenku a lietať v biznis triede, a to úplne zadarmo – vďaka bodom z kreditných kariet.
- Peniaze by už pre vás neboli len zdrojom úzkosti a chaosu, ale naopak, zdrojom pokoja a príležitostí.

V tejto knihe sa presvedčíte, že robím veci inak ako typickí finanční „experti“. Nebudem vás poučovať, že by ste mali obmedziť kávičkovanie (doprajte si kávu, koľko vám hrdlo ráči). Nebudem vás presviedčať, aby ste si stanovili rozpočet (mám lepšiu metódu). A ešte jedna vec: som človek ako vy. Takmer každý deň uverejňujem príspevky na instagrame a na X (bývalom Twitteri) pod prezývkou @ramit a prostredníctvom svojho blogu a newslettera sa prihovám miliónom ľudí (iwillteachyoutoberich.com). Preto začnime z iného konca: ja chcem počuť niečo od vás. Skutočne! Pošlite mi e-mail (ramit.sethi@iwillteachyoutoberich.com, predmet: New book reader (Čitateľ novej knihy)) a prezradte mi dve veci:

1. Čo vás dnes primälo k rozhodnutiu prevziať kontrolu nad svojimi peniazmi?
2. Ako vyzerá váš bohatý život? (Buďte konkrétni!)

Čítam každý jeden e-mail a snažím sa odpovedať na čo najviac z nich.

V čom všetkom vám pomohla kniha Naučím vás, ako zbohatnúť?

Najviac milujem počúvať vaše príbehy o tom, ako vám moje materiály pomohli zmeniť život. Požiadal som niektorých svojich čitateľov, aby sa so mnou podelili o svoje výsledky.

Splatila som dlh na kreditných kartách vo výške 10 000 dolárov, ktorý sa nahromadil počas mojej nezamestnanosti, a kúpila som si byť v San Franciscu. Momentálne som bez dlhov a šetrím si prostriedky na dôchodok.

JULIANA BRODSKY, 38

Na dôchodok mám nasporených 200 000 dolárov a užívam si nespočetné dovolenky. Financujem ich zo sporiacich účtov, ktoré som si vytvoril na tento konkrétny účel; ťažko sa to dá vyčísliť.

KYLE SLATTERY, 30

Každoročne jeden alebo dvakrát vycestujem na mesiac do zahraničia. Minulý rok to bola Južná Afrika, tento rok Kórea.

ESLI LIGAYA, 34

Bohatý život je o slobode. V mojom prípade mi umožnil vziať si voľno z práce na deväť mesiacov a precestovať Argentínu, Kolumbiu a Spojené štáty. A mojej manželke momentálne umožnil spraviť si šesťmesačnú pauzu od práce a premyslieť si, ako ďalej.

SEAN WILKINS, 39

Aj s jedným príjmom na plný úväzok sme si mohli dovoliť poslať tri deti do súkromnej školy.

BRYAN DILBERT, 32

Aj napriek všetkému priznávam, že som nebol dokonalý. Pred desiatimi rokmi som pri písaní prvého vydania tejto knihy spravil tri chyby.

Prvou chybou bolo vynechať emócie, ktoré sprevádzajú peniaze. Dal som si záležať na tom, aby som s vami prebral základné piliere osobných financií – dostali ste úžasný doslovný scenár, ako

zrušiť poplatky za oneskorenie (strana 70), presnú alokáciu aktív, ktoré používam pri investovaní (strana 197) a dokonca som vám poradil aj v tom, ako spravovať peniaze so svojím partnerom alebo partnerkou (strana 372). Ak však nevyriešite svoje neviditeľné finančné programy, všetko z toho vám bude nanič.

Neviditeľné programy sú presvedčenia, ktoré ste prebrali od svojich rodičov a spoločnosti a ktoré môžu desaťročia riadiť vaše rozhodovanie, často bez toho, aby ste si to uvedomovali. Znejú vám tieto výroky povedome?

- „Bývanie v podnájme je vyhadzovanie peňazí von oknom.“
- „U nás sa o peniazoch nerozpráva.“
- „Kreditné karty sú podvod.“
- „Prestaň míňať na kávičky!“
- „Peniaze menia človeka.“
- „Bez nekalých kšeftov veľké prachy nezarobíš.“
- „Akciový trh je hazard.“
- „Študentské pôžičky sú podvod.“

V tomto vydaní vám ukážem tie najzákernejšie a najmocnejšie neviditeľné finančné programy a ako ich poraziť.

Druhá chyba bola, že som bol príliš neústupčivý. Pravda je, že vy sami si volíte, ako vyzerá váš bohatý život, a aj to, *ako* sa k nemu dopracujete. V pôvodnej knihe som písal o rôznych definíciách bohatého života bez toho, aby som uznal, že k nemu môže viesť *viacero ciest*.

Bohatý život pre vás môže znamenať bývať na Manhattane. Alebo dovoliť si ročne stráviť štyridsať dní na lyžovačke v Utahu, našetriť si na dom s obrovskou záhradou pre svoje deti, alebo finančne podporovať základnú školu v Chorvátsku. Voľba je na vás.

Ale to, ako to dosiahnete, je *tiež* vaša voľba. Niektorí si zvolia tradičnú cestu a začnú si odkladať 10 percent. Potom tých 10 percent investujú a pomalými krokmi sa dopracujú k svojmu bohatému životu. Iní si odkladajú 50 percent z príjmu a rýchlo dosiahnu

takzvaný „bod zlomu“, keď začnú investície financovať ich život – navždy. (Volá sa to hnutie „FIRE“^{*} – *Financial Independence, Retire Early* a venujem sa mu na strane 281.)

Sami si vyberáte svoj bohatý život. A v tomto vydaní vám chcem ukázať rôzne spôsoby, ako sa k nemu dopracovať. Pomôžem si tým, že sa odvolám na prípady, keď si ľudia splnili svoj sen o bohatom živote naozaj nekonvenčne.

Zostala nám posledná, tretia chyba. Musím povedať, že v živote som veľa vecí pokašľal: najal a vyhodil som tých nesprávnych ľudí. Zmaril som si šance na prejav na platforme TED, pretože som prišiel na stretnutie nepripravený. V dvadsaťpäťke som pri výške 182 centimetrov vážil 57 kíl a vyzeral som ako vlasatá indická palička. Ale nič sa nevyrovná najväčšej chybe v mojom živote: v pôvodnej verzii tejto knihy som uviedol skutočné úrokové sadzby bánk.

Toto som vtedy napísal:

„Online banky vyplácajú na sporiacich účtoch vyššie úrokové sadzby, približne 2,5 až 5 percent, čo by pri sume 1 000 dolárov prinieslo ročný zisk na úrokoch 25 až 50 dolárov – v porovnaní s 5 dolármi ročne na sporiacich účtoch vo veľkých bankách.“

Tá informácia bola správna... v tom momente. Problém je v tom, že úrokové sadzby sa menia, čo som zabudol pripomenúť. A po vydaní mojej knihy klesli v priebehu rokov z 5 percent na 0,5 percenta. Predpokladal som, že ľudia si to spočítajú a uvedomia si, že na úrokových sadzbách až tak nezáleží. Napríklad, pri zostatku 5 000 dolárov by váš mesačný úrok klesol z 21 dolárov na 2 doláre. V širšom kontexte to nie je až také podstatné.

No pri poklese úrokových sadzieb na sporiacich účtoch sa čitatelia nahnevali, a to poriadne. A svoj hnev si vybíjali na mne. Tu je ukážka e-mailov, ktoré som dostal:

* FIRE (ang. Financial Independence, Retire Early) je hnutie, ktorého cieľom je dosiahnuť finančnú nezávislosť a odísť do dôchodku výrazne skôr (už okolo 40 rokov), a to vďaka extrémnemu šetreniu a investovaniu do indexových fondov a ďalších aktív. Na Slovensku obdobné hnutie zatiaľ neexistuje.

- „Táto kniha klame. Kde sú tie 5-percentné úroky, o ktorých hovoríš?“
- „Ktorá banka má 3-percentný úrok?“
- „Predmet: KDE SÚ BANKY, O KTORÝCH PÍŠEŠ“

Za posledných desať rokov dostávam každý jeden deň asi dvadsať takýchto e-mailov. Už nikdy viac. Na strane 120 uvádzam svoje obľúbené banky. Ale bez úrokových sadzieb. TIE SA TOTIŽ MENIA, VÁŽENÍ. V tomto vydaní som svoje chyby napravil. A pridal aj nejaké nové materiály.

1. Nové nástroje, nové investičné možnosti a nové prístupy k peniazom.

Ak chcete k investovaniu pristupovať agresívnejšie, ukážem vám, ako na to (strana 280). Aký je môj názor na robo-poradcov? Prezradím vám ho na strane 158. A čo predmanželské zmluvy? Vyjadrím sa aj k tomu (strana 383).

2. Nové finančné situácie, v ktorých sa ocitnete.

Ako zvládnuť vzťahy a peniaze? Pridal som nové materiály (strana 364). Chcem, aby ste vedeli, na čo sa zamerať po nastavení finančného systému (strana 333). A ak poznáte ľudí, ktorí svoju neschopnosť splácať dlhy a posunúť sa v živote zvažujú na politiku a generáciu baby boomerov, mali by si prečítať môj názor na kultúru sebalútosti (strana 29).

3. Úžasné príbehy ďalších čitateľov knihy Naučím vás, ako zbohatnúť.

Do knihy som zahrnul množstvo nových príkladov vrátane inšpiratívnych príbehov o dosiahnutí úspechu u rôznych typov ľudí: muži a ženy po dvadsiatke, tridsiatke, štyridsiatke a päťdesiatke; ľudia, ktorí začínali od nuly a ľudia, ktorí svoje bohatstvo ešte viac rozšírili. A mučivé prípady ľudí, ktorí zaspali na vavrínoch a nevyužili vedomosti z mojej knihy – a ako za to zaplatili.

Pridal som nové materiály v kapitolách, kde mi to pripadalo vhodné, no techniky, ktoré fungujú stále rovnako, som ponechal nezmenené. Mnoho ľudí chce „nové“ rady, hodnota tejto knihy však nespočíva v jej novote, ale v jej užitočnosti.

Za desať rokov som aj ja prešiel zmenou. Oženil som sa, rozšíril som svoje podnikanie a naučil sa viac o peniazoch a psychológii. Teraz mám príležitosť podeliť sa s vami o svoje poznatky. Uprostred všetkého toho chaosu, ošialov a najnovších aplikácií, systém osobných financií knihy *Naučím vás, ako zbohatnúť (NVAZ)* naozaj *funguje*. Dlhodobé nízkonákladové investovanie *funguje*. Automatizácia *funguje*. Využite túto knihu a vytvorte si bohatý život, ako tisícky ľudí pred vami.

– **Ramit Sethi**

ÚVOD

BOLI BY STE RADŠEJ SEXI, ALEBO BOHATÍ?

Vždy ma zaujímalo, prečo toľko ľudí po skončení vysokej školy priberie. Teraz nemám na mysli ľudí so zdravotnými problémami, ale bežných ľudí, ktorí boli ako vysokoškolační štíhli a zaprisahávali sa, že im sa to „nikdy v živote“ nemôže stať. No napriek tomu väčšina Američanov krôčik po krôčiku naberať nezdravé množstvo kíľ.

Za tých desať rokov od napísania mojej knihy sa z hmotnosti a zdravia stali také kontroverzné témy, že mi radili, aby som sa k nim nevyjadroval. Avšak po vlastných skúsenostiach s výživou, fyzickou kondíciou a peniazmi som sa ešte väčšmi utvrdil v názore, že tieto témy spolu súvisia – a viete ich dostať pod kontrolu.

Nikto nepriberie cez noc. Ak by to tak bolo, vedeli by sme to ľahšie predvídať a zakročiť. Dekagramy sa na nás nabaľujú počas toho, ako jazdíme do práce autom a potom sedíme za počítačom osem hodín denne. Naberanie na hmotnosti nastáva vtedy, keď sa z vysokoškolského kampusu plného cyklistov, bežcov a univerzitných atlétov, ktorí nás kedysi inšpirovali k pohybu, prehupneme do skutočného sveta. Skúste sa však pustiť s priateľmi do rozhovoru o chudnutí po vysokej škole a uvidíte, či dostanete niektorú z týchto odpovedí:

„Vyvaruj sa sacharidov!“

„Nejedz pred spánkom, pretože tuk sa počas spánku nespája efektívne.“

„Ketogénna strava je jediný spôsob, ako schudnúť.“

„Pitie jablčného octu ti zrýchli metabolizmus.“

Vždy sa pri takýchto slovách zasmejem. Nejde o to, či sú pravdivé alebo nie.

Ide o to, že zbožňujeme rozoberať detaily.

Pokiaľ ide o chudnutie, 99,99 percent z nás potrebuje vedieť len dve veci: jedzte menej a viac sa hýbte. Viac musia len elitní atléti. Avšak namiesto toho, aby sme prijali tieto jednoduché skutočnosti a riadili sa nimi, radšej rozoberáme transmastné kyseliny, pochybné výživové doplnky a to, či je lepší program Whole30* alebo paleo diéta.

* Whole30 je tridsaťdňový stravovací program, ktorý zabezpečuje nutričný reštart organizmu s cieľom zlepšiť zdravie a zbaviť sa nezdravých stravovacích návykov.